

TEXTS

AVUI ESCRIURE AMB DOLOR PROPI

- 1 Avui escriure amb dolor propi, encara que siga d'espantosa fam aferrada a rosegó de pa negre de postguerra, és ferir salvatgement l'idil·li dels fartons.
- 5 Fes-los panegírics i rebràs benediccions a cabassos, digues-los que els seus fills són ben trempats, i amaga tot seguit els teus, perquè no s'espordisquen en veure les panxetes inflades pel cuc de l'anèmia;
- 10 i així et deixaran que furtes una taronja més, o que arribes un minut tard al treball. Ara que l'hora estimada, el vers humil, els ideals ermitans de somni i dolor, la primfilada follia en passar la mà
- 15 pels corns de marbre, ara que tot això esdevé anècdotes d'una petita i particular història, considerem el crit del qui brama ofegat pel pes d'una gran bota.

Lluís Alpera, **El magre menjar** (1963)

VEIG ON ANEM

- 1 Veig la negror del dany mullant l'agravi amb tenaç persistència, veig el raig fent senyals dins la nit i a ple migdia; juntar-se fúries i odis colossals.
 - 5 Terra nadiua i terra estranya veig afonar-se dins la sang; orfes a manta emboirant la joia, enfosquint la tonada de la fam.
 - 10 Al cru i al nu veig la cobdícia, sa evidència maligna, el perllongat abús pactant ganàncies perilloses a espatlles de qui sua famejant.
 - 15 Veig el delicte sens condemna, l'ofensa sens defensa, el dol pujant costeres i tristures, i l'angoixa, asclar-se contra el tràfec terrenal.
- Veig on anem; l'onada que empenteja,
20 el ramatge eixugant-se, el fruit vessat,
l'amor perdut, a tomballons les mares
sens un racó de pau per a plorar.

Matilde Llòria, **Altíssim regne**, (1964)

Diguem no (o Ahir)

Raimon

Ara que som junts
diré el que tu i jo sabem
i que sovint oblidem:

Hem vist la por
ser llei per a tots.
Hem vist la sang
-que sols fa sang-
ser llei del món.

No,
jo dic no,
diguem no.
Nosaltres no som d'eixe món.

Hem vist la fam
ser pa
dels treballadors.

Què volen aquesta gent

(Lluís Serrahima - Maria del Mar Bonet)

De matinada han trucat,
són al replà de l'escala;
la mare quan surt a obrir
porta la bata posada.

*Què volen aquesta gent
que truquen de matinada?*

"El seu fill, que no és aquí?"
"N'és adormit a la cambra.
Què li volen al meu fill?"
El fill mig es desvetllava.

Hem vist tancats
a la presó
homes plens de raó.

No,
jo dic no,
diguem no.
Nosaltres no som d'eixe món.

No,
diguem no.
Nosaltres no som d'eixe món.

(1963)

Homenatge a Enrique Ruano 2009

El joven de 21 años, estudiante de Derecho de la Universidad Complutense, que murió el 20 de enero de 1969, precipitado desde un séptimo piso tres días después de su detención policial por arrojar propaganda en la calle durante unas jornadas de protesta contra el régimen de Franco. El movimiento democrático consideró su muerte un asesinato, hubo movilizaciones de protesta, Fraga decretó el estado de excepción y a falta de una investigación correcta y rigurosa de los hechos y de no prosperar la petición de varios abogados, la familia no logró reabrir el sumario hasta 1994, 27 años después. Tres policías fueron encausados y se presentaron nuevas pruebas, como la ausencia de un trozo de clavícula —serrado para borrar las huellas de un disparo—, pero se los absolvió por discrepancias en la valoración de la prueba médica pericial, con el voto particular en contra de uno de los miembros del Tribunal.

"Si pasados 40 años al menos se puede hablar, los jóvenes podrán conocer esta trágica historia y tomar conciencia de que nadie nos regaló la libertad", subrayó Margot, hermana de Ruano y también recordó que su madre, Margarita Casanova, que murió hace cinco años sin ver desaparecer la palabra "suicidio" de la carátula del sumario, cuando en realidad fue una "macabra villanía", como lo calificó Carlos Castilla del Pino, psiquiatra que orientaba a Enrique en sus inquietudes juveniles.

La mare ben poc en sap,
de totes les esperances
del seu fill estudiant,
que ben compromès n'estava.

Dies fa que parla poc
i cada nit s'agitava.
Li venia un tremolor
tement un truc a trenc d'alba.

Encara no ben despert
ja sent viva la trucada,
i es llença pel finestral,
a l'asfalt d'una volada.

Els que truquen resten muts,
menys un d'ells, potser el que mana,
que s'inclina pel finestral.
Darrere xiscla la mare.

De matinada han trucat,
la llei una hora assenyala.
Ara l'estudiant és mort,
n'és mort d'un truc a trenc d'alba.

Què volen aquesta gent és una cançó de 1968, composta per Maria del Mar Bonet amb la lletra d'un poema de Lluís Serrahima. El poema i la cançó foren escrits com a denúncia de la repressió política franquista. Arran d'un concert a la Cova del Drac, la censura prohibí de cantar-la en recitals i que fos emesa per la ràdio. Per burlar la prohibició, algunes vegades amb èxit, hom la tornà a presentar^[1] canviant-li el nom per **A trenc d'alba** o **De matinada**.

El sindicalista José Luis Úriz recuerda en su testimonio "Peleando a la contra" el momento en que fue detenido y torturado cuando estudiaba ingeniería de telecomunicaciones en Madrid por el inspector Antonio González Pacheco, conocido como "Billy el Niño". Mientras golpeaba a Úriz, otro policía que participaba en el interrogatorio le dijo al torturador: "ten cuidado que se te va a ir la mano otra vez y lo vas a matar", y respondió según el relato de Úriz: "no importa, hacemos como con Ruano, lo tiramos por la ventana y decimos que se

quería escapar".

El abogado José María Mohedano afirmó que ahora se sabe que uno de los policías le disparó antes de arrojarle por la ventana del séptimo piso y, posteriormente, serraron el hueso de la clavícula para que no apareciese la bala, falseando después la autopsia.

El proceso, complicado por la extraña desaparición de algunas pruebas como un trozo de la clavícula del joven, en la que los querellantes dijeron que debía hallarse la evidencia de un disparo, que habría sido para ellos la causa de la muerte, finalizó con la absolución de los tres policías, ante las discrepancias de los Peritos Médicos en el juicio, aunque con un voto particular de uno de los miembros del Tribunal, que disintió de ese veredicto.

1. Comprensió del text. [3 punts]

a) Descriu el tema o tesi i les parts bàsiques del text. [1 punt]

Tema en textos explicatius i narratius, tesi en textos argumentatius
Estructura externa i interna

b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de deu línies [1 punt]

c) Tipologia 1 (0'5 punts]

1. àmbit d'ús	6. Tipus de text
2. Funció del llenguatge predominant	7. Dixi
3. Modalitat oracional predominant	8. Veus del discurs
4. Català escrit a la manera valenciana o a l'altra	9. Text impersonalitzat o modalitzat.
5. Registre.	10. Connectors bàsics.

d) Tipologia 2 [0'5 punts]

2. Anàlisi lingüística del text. [3 punts]

a)

Indica la pronunciació dels elements subratllats [1 punt; -0'25 per resposta errònia]

Vocals obertes i tancades

L3. negre

L10. taronja

L13. somni

L13. dolor

L4 (segon poema) odis

b)

Oracions simples. ¿Quina funció té el complement subratllat? Substitueix-lo, si es pot, per un pronom feble.

L10 (segon poema) Al cru i al nu veig la cobdícia

L15 (segon poema) Veig el delictes sens condemna

Oracions compostes. Si l'oració subordinada es pot substituir per un pronom feble, fes-ho

L1-4. Escriure amb dolor propi [...]és ferir salvatgement l'idil·li dels fartons.
L6-7. Digueu-los que els seus fills són ben trempats.
L11. Et deixaran que furtes una taronja més,
L16-17. Considerem el crit del qui brama
(títol segon poema)Veig on anem

c)Explica el significat que adquireixen aquestes expressions al text o escriu una expressió equivalent[1 punt; -025 per resposta errònia]

L5. Panegírics
L6.A cabassos
L7.ben trempats
L8. s'espasordisquen
L18 (segon text)asclar-se
L18 (segon text)tràfec

3.Expressió i reflexió crítica[4 punts]

a) Descriu les tendències més rellevants de la poesia en el període que va des de la postguerra fins a finals dels anys 70. (extensió: unes 150 paraules) [2 punts]

b)La poesia realista denunciava la barbàrie de la dictadura i les desigualtats al món.¿Quines són les injustícies que es donen en l'actual sistema democràtic que t'indignen més?